

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/136/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514200532
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8514200532.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C 22/2014 - 48 zo dňa 02.12.2014 a proti uzneseniu č.k. 6C 22/2014 - 65 zo dňa 17.03.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Potvrďuje uznesenie.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Zároveň zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku z titulu náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý nerozhodol v zákonnej lehote o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä obsah spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 9Er 301/2004, z ktorého vyplýva, že exekučné konanie vedené pod sp. zn. 9Er/301/2004 sa začalo dňa 09.08.2004, kedy žalobca ako oprávnený doručil súdnej exekútorke JUDr. Lucii Žužovej, Exekútorový úrad Michalovce návrh na vykonanie exekúcie. V rámci prebiehajúcej exekúcie žalobca ako oprávnený doručil exekučnému súdu dňa 02.07.2009 návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením č. k. 9Er/301/2004-17 zo dňa 07.07.2010 súd vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Z odôvodnenia tohto uznesenia pritom vyplýva, že listom zo dňa 15.07.2009 súd vyzval súdnu exekútoru na vyčíslenie trov exekúcie a predloženie exekučného spisu. Listom zo dňa 06.04.2010 žiadala súdna exekútorka súd o predĺženie lehoty na predloženie exekučných spisov o 30 dní. Napriek poskytnutej dodatočnej lehote na predloženie exekučných spisov súdna exekútorka do dňa vydania rozhodnutia o zmene súdneho exekútora nedoručila súdu vyčíslenie trov exekúcie.

Následne súd citoval čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2, 3 a § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z.), § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 31.08.2005, § 238 ods. 1, 2 Exekučného poriadku a uviedol, že po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k názoru, že žaloba je nedôvodná. Súd poukázal na skutočnosť, že exekučné konanie sa začalo pred 31.08.2005. V zmysle ust. § 238 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku sa na zmenu súdneho exekútora v danom prípade malo použiť ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 31.05.2005, ktoré neupravovalo žiadnu lehotu na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. Súd sa zároveň stotožnil s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. V priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu súdneho exekútora, k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu ani nemôže dôjsť, keďže pôvodný súdny exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je žalobca povinný preukázať. Súd zdôraznil, že žalobca v žalobe nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody v tejto konkrétnej veci, a to ani na základe výzvy súdu. Súd sa síce oboznámil so znaleckým posudkom č. 1/2014, avšak ako vyplýva z tohto posudku, v tomto bola vypočítaná priemerná výška škody (teda spriemerovali sa náklady na počet posudzovaných konaní, čiže z výsledku znaleckého posúdenia je možné vyvodiť, že v každom posudzovanom exekučnom konaní došlo k rovnakým úkonom), a to rozdelená na škodu spôsobenú v exekučných konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach o udelenie poverenia a na škodu spôsobenú v exekučných konaniach, kde žalobca ako oprávnený žiadal o zmenu súdneho exekútora. Súdny znalec pritom všetky náklady nad určitý priemer vypočítaný z predchádzajúceho obdobia pripísal skutočnosti, že tieto náklady vznikli v súvislosti s omeškaním súdov s rozhodnutím v tej ktorej exekučnej veci. Z úradnej činnosti je súdu známe, že žalobca si majetkovú škodu vyčíslil paušálne v mnohých konaniach a v rovnakej výške, teda bez zohľadnenia okolností toho ktorého prípadu. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia žalobcu, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Súd sa stotožnil s názorom žalovanej, že akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému by vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prietahy, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úveroch. Podobne náklady na výkony zamestnancov sú bežnými nákladmi, s ktorými musí žalobca pri svojej činnosti počítať a vzhľadom na povahu vykonávanej činnosti musí mať vyčlenených aj zamestnancov, ktorí spravujú pohľadávky, ktoré nie sú riadne platené a ktoré sa prípadne musia uplatniť aj v exekučnom konaní. Žalobca tak nepreukázal, či vôbec a aká skutočná škoda mu vznikla. Žalobca rovnako nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy a napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmov, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich zodpovednosť žalovanej za náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobené nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z..

Podaním doručeným súdu dňa 27.11.2014 žalobca navrhol konanie prerušiť s odôvodnením, že pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 prebieha konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého sa podľa žalobného návrhu mal dopustiť Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom proti žalobkyni na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom sa vymohlo plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako aj v rozpore so zákonmi schválenými z dôvodu transpozície smerníc Európskej únie zameranými na ochranu spotrebiteľa na finančnom trhu. Podľa tvrdenia žalobcu v uvedenom konaní uznesením zo dňa 07.10.2013 Okresný súd Prešov v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku rozhodol o prerušení konania do rozhodnutia Súdného dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť žalovaná v 1. rade - Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR a to:

1) Môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia, vzhľadom na skutkový stav veci môže v tomto prípade

vzniknúť táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania o výkone rozhodnutia a pred vyčerpaním možnosti žalobkyne požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia ?

2) V prípade, ak áno, je dostatočne jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré opisuje žalobkyňa, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na jej absolútnu nečinnosť žalobkyne a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu ?

3) Ak ide v tomto prípade o dostatočne závažné porušenie komunitárneho práva, je žalobkyňou uplatňovaná suma škody, za ktorú má zodpovedať členský štát, možno škodu v tomto poňatí stotožňovať s vymoženou pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením?

4) Má vydanie bezdôvodného obohatenia, ako právny prostriedok nápravy, prednosť pred náhradou škody?

Podľa názoru súdu prejudiciálna otázka ktorá je riešená v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 7C/6/2010 nemá žiaden význam pre toto konanie. Predmetom tohto konania je nárok uplatnený žalobcom na náhradu majetkovej a nemajetkovej škody, ktorá mu mala vzniknúť neskorým rozhodnutím o jeho žiadosti na zmenu súdneho exekútora. Toto konanie o náhrade škody nemá žiaden súvis s návrhom žalobcu na posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol rozsudok rozhodcovského súdu. Zrejme ušlo pozornosti žalobcu, že predmetom tohto konania nie je nárok na náhradu škody z dôvodu nevydania poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, ale nárok vyplývajúci zo žiadosti o zmenu súdneho exekútora.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na nepripustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevyvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že úlohou súdu nie je polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú nepripustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Ani vyjadrenie právneho názoru súdu ohľadne rozporu exekučného titulu so zákonom, nemohlo ovplyvniť dôvodnosť uplatneného nároku, lebo s vecou samou nesúviselo. Poznámene, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, a to znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie súd poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena súdneho exekútora sa vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.09.2005, ak oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak ods. 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 Exekučného poriadku ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec súd posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnená námietka aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013 nebola v danom prípade opodstatnená, lebo súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012. Odvolacia námietka nesprávneho právneho posúdenia veci nebola dôvodná.

Odvolací súd však súhlasí s názorom žalobcu, že nie je možné aplikovať ustanovenie hmotného práva na práva vyplývajúce zo zodpovednosti za škodu, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Retroaktíva v danom prípade je neprípustná.

V občianskom súdnom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj

preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne uzavrel, že v danom prípade žalobca nepreukázal zákonné podmienky pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd vychádzal z konkrétnych okolností exekučného spisu, v ktorom exekučný súd - Okresný súd Vranov nad Topľou, mal nesprávnym úradným postupom spôsobiť žalobcovi škodu tým, že v zákonom stanovenej lehote nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 9Er 301/2004, ktoré začalo pred 01.09.2005, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu, lebo z ust. § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 31.08.2005 v spojení s ust. § 238 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplývala lehota 30 dní na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. Postup exekučného súdu v tomto konaní nemožno charakterizovať ako nesústredenú činnosť súdu, pri ktorej by mohlo dôjsť k majetkovej škode či nemajetkovej ujme na strane žalobcu. V exekučnom konaní bolo poverenie na vykonanie exekúcie vydané a úlohou pôvodne povereného súdneho exekútora bolo vymáhať pohľadávku voči povinnému. Okrem iného, pri hromadne podaných žiadostiach žalobcu v exekučných konaniach o zmenu súdneho exekútora bolo potrebné prihliadať aj na rozsah technicko-administratívneho spracovania týchto žiadostí, plynutie času a následné rozhodnutie o žiadosti. Oneskorené rozhodnutie exekučným súdom pri konkrétnom posúdení skutkových okolností veci, ako aj charaktere podaní a počte podaní, času potrebného na ich spracovanie, nemožno hodnotiť za zbytočné prieťahy spôsobené exekučným súdom, a teda táto okolnosť nezakladá dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu.

Odvolací súd súhlasí so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, lebo nepredložil relevantné dôkazy preukazujúce skutočnú výšku škody, pričom súd prvého stupňa správne neprihliadol na znalecký posudok č. 1/2014 predložený žalobcom v tomto konaní a vyporiadal sa s ním v odôvodnení svojho rozhodnutia. S týmito závermi súdu prvého stupňa, ktoré sa týkajú predmetného znaleckého posudku, súhlasí aj odvolací súd, pretože znalecký posudok je sumarizáciou možných nákladov, ale nie dôkazom ich skutočného vzniku.

K námietke stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že ani žalobcom tvrdené skutočnosti o právnej neistote v súvislosti s vymáhaním pohľadávky nemožno považovať za dôvodné. Ústavný súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôrazňuje, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Rovnako nebola dôvodná ani odvolacia námietka žalobcu týkajúca sa toho, že súd prvého stupňa nerozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania, lebo ako vyplýva z napadnutého rozsudku, súd prvého stupňa sa návrhom na prerušenie konania zaoberal a riadne o ňom rozhodol.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Uznesením č. k. 6C 22/2014 - 65 zo dňa 17.03.2015 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia v zmysle položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalobca. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Poukázal na to, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je stanovená pre súdny poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. To znamená, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod.. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/39/2007 zo dňa 29.03.2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe Sadzobníka súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú. V takom prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Tvrdil, že postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky, ako aj došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1, najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 252/05 zo dňa 22.03.2006). Ďalej zdôraznil, že súd pri výkone svojej rozhodovacej právomoci je viazaný čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého platí, že môže konať iba na základe Ústavy v jeho medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorým stanoví zákon. Navyše zdôraznil, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, za úkony navrhnuté alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade žaloba bola podaná pred 01.10.2012, teda konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, kedy konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, od poplatku bolo vecne oslobodené (§ 4 ods. 1 písm. k Zákona o súdnych poplatkoch). Navrhol vyhovieť odvolaniu a napadnuté uznesenie zrušiť v rámci autoremedúry v zmysle ust. § 210a Občianskeho súdneho poriadku alebo napadnuté uznesenie zrušiť bez náhrady.

Zákonný sudca podanému odvolaniu nevyhovel v zmysle ust. § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd poukazuje na to, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch), oslobodené od poplatku od 01.07.2007. Zákonom č. 286/2012 Z.z. zo dňa 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia zákona, došlo k novele Zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch v súvislosti s účinnosťou novely č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu Zákona o súdnych poplatkoch s poukazom na znenie § 1, § 5 a § 6 ods. 2 veta druhá citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z..

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta Zákona o súdnych poplatkoch, položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v obdobnej veci už rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, napr. uznesením č. k. IV. ÚS 340/2014-8 zo dňa 15.06.2014, práve vo veci týkajúcej sa žalobcu, ako aj poplatkovej povinnosti za podané opravné prostriedky. Zo záveru rozhodnutia Ústavného

súdu SR vyplýva, že postupom všeobecných súdov nebolo porušené právo účastníka na súdnu ochranu zaručené Ústavou Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) ani právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv, ktorým je Slovenská republika viazaná, ak bola žalobcovi rozhodnutím všeobecných súdov uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo veci náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie o poplatkovej povinnosti žalobcu ako vecne správne v zmysle ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.